

Akt nr:

P-E1a-0480

AU\$P-E1a-0480

godk.
226

239
32

P 1-0480
32525

DIARIE Nr
K LANTBRUKSSTYRELSEN
19 DEC. 1932

KONTRAKT.

Sedan Kungl. Maj:t den 14 oktober 1932 för
sänkning av Nosse-källa för torrläggning av mark till Borgstena Väster-
gård, Backagård m.fl. i Borgstena socken av

ÄLVSBORGS LÄN

under föreskrift, att under-
stödstagare skall vara skyldig underkasta sig den granskning från Riksdagens revisorers
sida rörande statsunderstödet användning, som Kungl. Maj:t kan komma att föreskriva,
beviljat dels ett lån av åttahundratrettio (830)

kronor att utgå från *statens avdikningslånefond* och dels ett *statsbidrag* utan återbetal-
ningsskyldighet av sexhundrafemtio (650) kronor att

utgå från *statens avdikningsanslag*, ävensom fastställt en av statens lantbruksin-

genjör Hj. Grönwall vid syneförrättning år 1929 upprättad arbetsplan med där-

till hörande kostnadsförslag, han ~~undertecknade~~, som ~~av vederbörande intressenter utsetts~~ *är ensamma intressen*

~~till styrelse~~ *ter uti* ~~förtroendeman~~ för företaget,

med Kungl. Lantbruksstyrelsen, å Kungl. Maj:ts och Kronans vägnar, avslutat följande kon-

trakt, varigenom ~~jag~~ ^{vi} för egen del samt å vederbörande intressenters i företaget vägnar

åtaga och förbinda ^{oss} mig:

1:o) att utföra företaget i noggrann överensstämmelse med den av Kungl. Maj:t fast-
ställda arbetsplanen med de eventuella ändringar däri, varom vederbörande myndighet må
efter framställning besluta,

att fullborda arbetet till den 1 september 1934,

*) Lånet indraget enligt Lantbruksstyrelsens beslut den 29 decem-
ber 1932.

att vid företagets utförande iakttaga de föreskrifter, som av Kungl. Maj:t eller Lantbruksstyrelsen må hava meddelats,

att bestrida vad utöver beviljade statsmedel kan erfordras för företagets fullbordande,

att gälda vederbörande förrättningsman tillkommande gottgörelse enligt taxa även i fråga om av Lantbruksstyrelsen beordrad avsyning av företaget,

att underhålla det utförda arbetet intill dess sådan underhållsskyldighet kan varda andra i laga ordning ålagd eller vederbörande från underhållsskyldigheten befriats, samt

att vid arbetets utförande ävensom i fråga om underhållsskyldighetens fullgörande underkasta ^{OSS} mig Lantbruksstyrelsens inseende och kontroll;

2:o) att för tjänsteman, som av Lantbruksstyrelsen eller Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen förordnas att verkställa besiktning eller avsyning av arbetet eller inspektion av underhållsarbetet, tillhandahålla den för företaget fastställda arbetsplanen med därtill hörande handlingar och ritningar;

3:o) att i händelse avvikelse utan därtill i vederbörlig ordning erhållet tillstånd skett från den fastställda arbetsplanen, eller arbetet icke blivit fullbordat inom därför bestämd tid och Lantbruksstyrelsen ej heller meddelat anstånd med dess utförande, eller Kungl. Statskontoret skulle finna den säkerhet, som blivit ställd för till Statskontoret avgiven skuldförbindelse angående lånets återbetalning, icke vidare nöjaktig, och ny säkerhet, som av Statskontoret godkännes, icke varder inom bestämd tid avlämnad, eller den bestämda annuiteten icke varder i behörig tid erlagd, låta det ankomma på Kungl. Maj:t att inställa all vidare utbetalning av statsmedel samt att återfordra vad därav uppburits, beträffande lånet dock endast därest icke beslut om detsammes återbetalning och fördelning blivit meddelat, att inom viss angiven tid på en gång eller efter hand inbetalas till Statskontoret ävensom att å sålunda lyftade och återburna medel erlagga fem procent årlig ränta från lyftningsdagen till dess återbetalning sker;

4:o) att ifråga om tid för lyftande av statsmedlen i mån av arbetets fortgång låta gälla vad Lantbruksstyrelsen därutinnan bestämmer; och skall, därest icke Kungl. Maj:t med avseende å särskilda förhållanden prövar skäligt annorlunda förordna, någon del av statsmedlen innestå i Statskontoret, intill dess arbetet blivit vederbörligen avsynat och av Lantbruksstyrelsen godkänt;

5:o) att vid avslutandet av detta kontrakt för förvaring i Lantbruksstyrelsens arkiv till Styrelsen överlämna bestyrkt avskrift och kopia av de till den fastställda arbetsplanen hörande handlingar och ritningar, ävensom att, innan sista delen av statsmedlen lyftes, till Lantbruksstyrelsen överlämna fullständig beskrivning jämte ritning över sådan avvikelse från den fastställda planen, vartill vederbörligt tillstånd meddelats;

6:o) att bestrida eller gottgöra alla kostnader av vad beskaffenhet de vara må, som i följd av erhållna statsmedel föranledas för Statskontoret;

7:o) att för fullgörande av detta kontrakt ävensom, därest mot kontraktet brytes, för återbäring av lyftade statsmedel jämte därå upplupen ränta ställa sådan säkerhet, som av Lantbruksstyrelsen godkännes;

8:o) att till Statskontoret avgiva med behörig borgen eller annan säkerhet försedd skuldförbindelse angående lånets återbetalning; samt

9:o) att fullgöra de övriga åtaganden, som enligt gällande författningar i ämnet åligga mottagare av ifrågavarande statsmedel.

Härav äro två lika lydande exemplar upprättade, av vilka vardera kontrahenten tagit ett.

Borgstena den 17 November 1932.
Erik Sån Torsten Svensson
Baståge Västergården 6 Borgstena

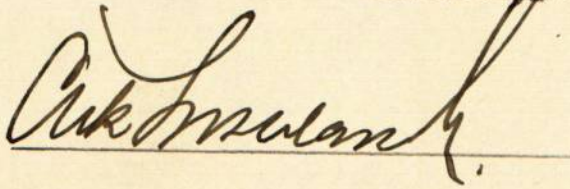
Att Torsten Svensson och Erik Sån

i bägges vår närvaro egenhändigt undertecknat förestående kontrakt, intyga:

Franz Svensson Karl Svensson
Adress Kulltät, Borgstena Adress Kulltät, Borgstena

Med stöd av Kungl. brevet den 14 oktober
1932 antager Kungl. Lantbruksstyrelsen,
å Kungl. Maj:ts och Kronans vägnar, detta
kontrakt.

Stockholm den 29 december 1932.

Vederbörandes uppmärksamhet fästes å bestämmelserna i 13 kap. 17 § vattenlagen, vari stadgas att, därest det framtida underhållet försummas, Konungens Befallningshavande eller annan myndighet Konungen bestämmer äger själv bota bristen på den försumliges bekostnad.

Avskrift

P 1*0480

Handlingar,
angående sänkning av "Nässe-källa"
i och för turläggning av mark till
Borgstena Västergård, Borgstena
Backagård och lägenheten Mossen, uti
Borgstena socken, Vedens härad och
Älvsborgs län;
upprättade vid syn enligt sattenlagen år 1929 av
Hjalmar Grönvall
Statens lantbruksingenjör

Protokoll, fört vid syn enligt
vattenlagen år 1929

År 1929 den 23 september kl. 9.- inställde sig
undertecknad, Statens lantbruksingenjör, hos Torsten Svens-
son i Borgstena Västergård för att på grund av Läns-
styrelsens, här nedan intagna, förordnande förätta
syn enligt vattenlagen för sänkning av "Nasse-källa"
för torrläggning av mark till Borgstena Västergård,
uti Borgstena socken, Vedens härad och Älvsborgs
län; och hade intresponenterna underrättats om för-
rättningens företagande denna dag dels genom kem-
görelse, uppläst uti Borgstena sockens kyrka söndagen
den 1 september och införd uti tidningen Västgötens den
29 augusti 1929, dels genom underrättelser pr. post, på
grund av att följande personer jämväl tillstädes-
kommo:

Erik Sält i Borgstena Backagård;
Edvard Kjellgren i Hultafors;
Gustaf Johansson i Borgstena;
Torsten Svensson i Västergård;
Borås järnvägsaktiebolag, gen. Ritaren Tage Karls-
son, enl. fullmakt, Bil. litt. a.

samt såsom biträdande gode män: Lars Gustafsson
i Ålanda och Sven Persson i Klockaregården.

§1.

Det för undertecknad utfärdade förordnom-
det, jämte ansökingen därom, upplästes och hade
följande lydelse, Bil. litt. b.

§2.

På framställd fråga kunde någon jänsammärk-
ning ej göras emot synemännen, ej heller ansågs annat
laga hinder möta mot förrättningen.

§3.

Skrivelse från Kungl. Kammarkollegium,
Bil. litt. C, upplästes.

§4.

En avskrift av Kungl. Lantbruksstyrelsens
föreskrifvande för Fiskerientendenten T. Freidenfelt, Bil.
litt. d. upplästes.

§5.

Förordningsmannen redogjorde för resultatet
av de utförda förundersökningarna.

§6.

Sökanden, Torsten Svensson i Västergården, för-
klarade sig vara nöjd med ca 10 meters torrläggning
av den lagst betägna marken.

§7.

Erik Säll yrkade på ersättning för försäm-
rat fiske ärensam för minskad naturskönhet.

§8.

Erik Säll yrkade på ersättning för mark,
som till dikeutsvidgning åtgår, samt för upplagsplats
för dikeforden.

§9.

Järnvägens ombud förklarade, att bolaget
ställdes sig avvaktande för att få se resultatet av jord-
värderingen å ägorna ovan järnvägsstrumman, då möj-
ligen det var mer ekonomiskt att gälda skadeer-
sättning för strummans bibehållande.

§10.

Nu inställdes sig vägstyrelsens ordförande, Emil
Larsson i Tubbehälla.

§11.

Det upplystes, att landsvägsbron ombyggts från
grunden för ca 30 år sedan.

§12.

Sammanträdet avslöts med tillkännagivande, dels att nytt dylikt kommer att hållas på samma ställe måndagen den 9 december 1929 kl. 9-, då samtliga äga att sig infinna utan nya kungärelser dels att val utav arbetsstyrelse då kommer att företagas.

Och och tid som ovan

På Ämbetets vägnar:

Hjalmar Grönvall

Genast uppläst och rätt befunnet:

Lars Gustafsson

Sven Persson

År 1929 den 9 december kl. 9 inställde sig åter föreskrivne synemän hos Torsten Svensson i Borgstena Västergård för ^{att} på grund av tillkännagivandet uti §12 häröfver fortsätta förvärringen och hade följande personer tillstädeskommit:

Torsten Svensson i Borgstena;

Erik Säll ibm;

Boras Järnvägsaktiebolag, gen. Boringenjören A. Johannessson, enl. fullmakt, Bil. litt. c.

§13.

Erik Säll i Borgstena förklarade sig hava inköpt Edv. Kjellgrens i Hultafors andel i litt. A b.

§14.

Förvärringsmannen redogjorde för det upprättade förslaget och uppläste längderna, samt Fiskerintendentens utlåtande, Bil. litt. f.

§15.

Synemännen avgävo sitt utlåtande, Bil. litt. g.

§16.

Synemännen utsågo Torsten Svensson i Borgstena Västergård till aktförvarare.

§17.

Delägarna i företaget beslöt, att själve utgöra arbetsstyrelse.

§18.

Förvärtningen förklarades avslutad och skulle synemännen till söchandens avlämna sina arvades-räkningar, i vilka de dagar finnas angivna, vilka skola gäldas efter dagberäkning.

Ort och tid som ovan

På Ämbetets vägnar:

Hjalmar Grönvall

Genast uppläst och rätt befunnet.

Kven Persson

Lars Gustafson

Bib. litt. a.

Manuskript.

Fullmakt.

för baningenjör A. Johansson eller den han i sitt ställe förordnar att föra vår talan och bevaka vår rätt vid alla de sammanträden rörande rättsregleringar, som under år 1929 komma att hållas inför Statens lantbruksingenjör, och som beröra Borås Järnvägsaktiebolag, gillande vi, vad ombudet lagligen gör och låter.

Borås den 18 september

för Borås Järnvägsaktiebolag
Mauritz Nilsson

Vidimeras:

Matts, Carlsson

Ivar Andersson

J och för sammanträde inför Statens Lantbruksingenjör den 23 september 1929 i Bergstena förordnas Ritaren Tage Karlsson att föra talan för

6
Borås järnvägsaktiebolag. Borås den 18 sept. 1929.

A. Johansson
Borås järnvägs
Baningenjör

Baningenjör A. Johanssons egenhändiga namnteckning berättas:

Trar Andersson

Bib. litt. b.

N° 51 pag. 78
Ass. D. 1928.

Resolution.

Med stöd av 10 kap. 32 och 33 §§ Vattenlagen varder lantbruksingenjören i Hallands län och Älvsborgs läns södra del härigenom förordnad att i denna ansökning omförmälda förrättning i laga ordning verkställa.

Denna resolution översändes till förvätningsmannen, som bör över mottagandet insända bevis. Vänersborg i landstämman den 31 augusti 1928.

Stel van Smeidern

Erikur Hellström

N° 51 pag. 78
Ass. D. 1928

Till

Länstypelsen i Älvsborgs län,
Vänersborg.

Undertecknad, ägare till $\frac{1}{4}$ Borgstena Västergården i Borgstena socken, Vedens härad och Älvsborgs län, anhåller härmed vördsamt om biträde av statens lantbruksingenjör för upprättande av förslag till torrläggning av mig tillhörande marker anvid järn "Kasse Källa", vilken sjö jag önskar

sänkt.

Västergården, Borgstena den 25. augusti 1928.
 Vårsten Srensson

Kungl. Maj:ts och Rikets
 Kammarkollegium

Bil. litt. c

D. in: r. 2933 år 1929.

Till

Statens lantbruksingenjör Hjalmar Grönwall.

Med skrivelse till kungl. kammarkollegiet
 den 24 augusti 1929 har Ni översänt avskrift av an-
 sökning och kungärelse angående synförrättning
 enligt vattenlagen rörande sänkning av "Nasse källa"
 för torrläggning av mark till Borgstena Västergård
 i Borgstena socken av Ålvsborgs län.

Vid fördragning härav har kungl. kollegiet
 icke funnit nödigt för närvarande föra talan
 i saken för bevakande av det allmännas rätt
 och intressen. Stockholm den 27 augusti 1929.

På kammarkollegiets vägnar:

Axel Klockhof

P. Traritz

Skuskrift

Bil. litt. d.

Överlämnas till lantbruksingenjören
 Hj. Grönwall för kännedom Stockholm
 den 27. 8. 29

Kungl. Lantbruksstyrelsen

Till

Fiskerintendenten T. Fricidenfelt.

Med överlämnande av lantbruksingenjören Hj. Grön-

malls skrivelse den 24 augusti 1929 jämte vid skrivelsen fogade handlingar angående torrläggning av mark tillhörande hemmanet Borgstena Västergård i Borgstena socken av Måsbores län vill Kungl. Lantbruksstyrelsen härigenom förordna Eder att i ärendet till förättningsmannen afgöra yttrande som i 10 kap. 43 § rättslagen sägs. Stockholm den 27 augusti 1929.

På Kungl. Lantbruksstyrelsens vägnar:
K. S. Andersson

Bestyrkes i tjänstens vägnar
I Kungl. Lantbruksstyrelsen
M. Berg.

Inskrift

Bil. litt. c.

Fullmakt

för baningenjör A. Johansson eller den han i sitt ställe förordnar att föra vår talan och beakta vår rätt vid alla de sammanträden rörande vattenregleringar, som under år 1929 komma att hållas inför Statens lantbruksingenjör, och som beröra Borås Järnvägsaktiebolag, gillande vi, vad ombudet lagligen gör och låter.

Borås den 18 september 1929.
för Borås Järnvägsaktiebolag
Mauritz Nilsson

Vidimeras:

Matts Carlsson Trar Andersson

Bil. litt. f.

Till

Herr Lantbruksingenjören Hj. Grönvall
Halmstad.

Sedan Kungl. Lantbruksstyrelsen den 27 sistlidne

augusti förordnat undertecknad att argiva yttrande angående sänkning av sjön Mosse Källa i och för torrläggning av mark tillhörande hemmanet Borgstena Västergård, Borgstena socken, Åhusborgslän, får jag med återställande av remisshandlingarne och en översänd karta i ärendet anföra:

Fiskerinäring av betydelse kommer icke att genom företaget lida väsentligt förfång.

Skada kommer givetvis att tillfogas fisket genom den betydliga sänkning av sjön, som skulle äga rum. Sjöns medelvidjup vid vanligt vattenstånd skulle enligt meddelade upplysningar bli 3.0 meter i stället för under nuvarande förhållanden 4.0 meter.

Särskilt för gäddans föderfisk, rösten, som vintertid uppsöker sjöarnes djupare delar, är varje sänkning av vattendjupet i en förut så grund sjö som den ifrågasatt skada. Av ännu större betydelse är den förstöring av vattenväxlighet och lekplatsen, som kommer att inträda genom sänkningen. Den betydligt större skillnaden mellan hög- och lågvattenyta, 60 - högst 80 centimeter i stället för under nuvarande förhållanden omkring 22 centimeter, är slutligen skadlig med hänsyn till fiskens fortplantning.

På grund av sjöns ringa omfång är emellertid värdet av dess fiske så pass litet, att jag icke anser mig böra förestå några åtgärder till skydd för fisket, enär kostnaderna för sådana åtgärder icke skulle stå i riktig proportion till skadans värde. Ett undantag synes dock böra göras, nämligen för kräftfisket. Såväl i sjön ^{som} i dess avlopp finnas enligt uppgift kräftor. Kräftbeståndet i den del av avloppet, som skulle grävas upp, kommer utan tvivel

att gå förlorat, och kräftbeståndet i sjön kommer att åtminstone lida starkt avbräck genom vattenståndets sänkande. Särskilt i arloppet som i sjön bör därför insättning av kräftor äga rum. Denna insättning bör dock icke ske förr än trä är förflutet efter arbetena avslutats, för att ny vattenrörlighet skall kunna utvecklas. Efter denna tids ^{förlopp} böra 10 tjog kräftor insättas i arloppsåns omgränsade del och 30 tjog i sjön.

Karlstad den 28 oktober 1929.

T. Freidenfeldt

Kungörelse.

Sedan undertecknad, statens lantbruksinspektör, av Kungl. Majt:s Befallningshavande i Ålmsborgs län blivit förordnad att jämlikt föreskrifterna i gällande vattenlag förrätta syn för sänkning av "Nasse källa" för torrläggning av mark till Borgstena Västergård, uti Borgstena socken och Ås härad, kommer i och för handläggning av denna förrättning allmänt sammanträde att hållas hos Torsten Sörensson i Borgstena Västergård måndagen den 23 september 1929 kl. 9. - och varda härigenom kallade alla de, som därvid hava sin egen eller annans rätt att bevakas, att vid laga ansvar detta sammanträde övervara.

Halmstad den 24 augusti 1929.

På Ambetets vägnar:

Hjalmar Grönvall

Uppläst i Borgstena sockens kyrka söndagen den 1 sept. 1929, intygas av

Olof Magnusson
kommisarie

Kallelse.

Sedan undertecknad, Statens lantbruks-
ingenjör, av Kungl. Maj:ts Befallningshavande i Ås-
borgs län blivit förordnad att jämlikt föreskrifter-
na i gällande rättslag förrätta syn för sänkning
av "Nasse källa", m. m., för torrläggning av mark
till Borgstena Västergård uti Borgstena socken och Ås
härad, kommer i och för handläggning av denna för-
rättning allmänt sammanträde att hållas hos Torsten
Svensson i Borgstena Västerg. måndagen den 23 Septem-
ber 1929 kl. 9- och varder härigenom Styrelsen för
Boras-Hersjöns Järnvägs A. B. kallad att genom be-
fullmäktigat ombud sin talan föra och rätt bevaka.

Halmstad den 24 augusti 1929.

På Ämbetets vägnar:

Hjalmar Grönvall

Kallelsen mottagen, erkännes.

för Borås järnvägs Aktiebolag
Hjalmar von Porat

Kallelse.

Sedan undertecknad, Statens lantbruks-
ingenjör, av Kungl. Maj:ts Befallningshavande i Ås-
borgs län blivit förordnad att jämlikt föreskrifterna i
gällande rättslag förrätta syn för sänkning av "Nasse
källa" för torrläggning av mark till Borgstena Västergård
uti Borgstena socken och Ås härad, kommer i och för
handläggning av denna förrättning allmänt samman-
träde att hållas hos Torsten Svensson i Borgstena Väster-
gård måndagen den 23 September 1929 kl. 9 och varder
härigenom Ås härads vägstyrelse kallad att genom be-
fullmäktigat ombud sin talan föra och rätt bevaka.

Halmstad den

24 augusti 1929

På Ämbetets vägnar:

Hjalmar Grönvall

Kallelsen mottagen, erkännes.

Vedens Härad's Vägdistrikt

Emil Larsson

Förteckning över underrättelser pr. post om sammanträdets att hållas hos Torsten Svensson Borgstena Västergården måndagen den 23 september 1929 kl. 9.-

Pastorsämbetet i Borgstena

Kungl. Lantbruksstyrelsen

Kungl. Kammarkollegium

Borås Hverfjunga färrvägsaktiebolag

Vägstyrelsens i Ås härad

Läk Säll Borgstena Backagård Borgstena

Edvard Kjellgren

Huttajors

Rektör Gustaf Johansson

Borgstena

Torsten Svensson Västergården

Do

Försändelserna postades den 24 augusti 1929

Hjalmar Grönvall

Pib. litb. g.

Utlåtande av synmännen vid den av Länstygelsen uti Årnsborgs län, på därmed gjord ansökan förordnade syn enligt vattenlagen för sänkning av "Nassekälla" i och för torrläggning av mark till Borgstena Västergård, Borgstena Backagård och lägenheten Massen, uti Borgstena socken, Vedens härad och Årnsborgs län; år 1929.

IFrågasättande förslag, som anser torrläggning av mark genom vattenavledning ur en mindre sjö, är att hänföra till 7de Kap. vattenlagen.

Emot företaget möter intet laga hinder, då på sökandens ägor faller långt över hälften av den beräknade båtnaden av företaget, men skall, då företaget avser sjösänkning, synemännens utlåtande underställas Västerbyggdens vattendomstols prövning innan arbetet får påbörjas.

Sökande till företaget är Torsten Svensson i Borgstena Västergård.

Företaget är beläget inom nederbördsområdet nr 143 Hossan.

Den trakt, som av företaget kommer att tillskyndas båtnad, är anfattad på närslutne plan-karta, därvid begränsningslinjen blivit avvägd till 1.3 meter över vanligt sommarvattenstånd i närmaste delen av gamla avloppen och med ett tillagt fall på avståndet därifrån av 1:1000, där ej markens naturliga anfall varit mindre, då detta lagts till grund för beräkning av fallets storlek.

För att kunna till ändamålsenligt djup, eller 1.0 meter avdika den inom begränsningslinjen belägna sidtända marken, hava synemännen funnit nödigt föreslå arbetets utförande i överensstämmelse med bifogade förslag, som upprättats med hänsyn till framrinnande vattenmängd, markens anfall och sättnings samt annat, som på en ändamålsenlig anordning av torrläggningen kunnat inverka.

Vattensamlingsområdet för hela företaget utgör ca 600 hektar och, då avrinnningen beräknas till 1.0 sekundliter pr. hektar vid flod, skall högst 0.6 km. vatten kunna avföras. De utförda beräkningarna visa att vid ett vattendjup av 0.8 meter och en motståndskoefficient = 0.0272 de föreslagna dimensionerna för de öppna dikenna äro fullt tillräckliga. Vattensamlings-

området för den täckta ledningen, D-S, utgör högst 50 har, vadan, då bottenlutningen är 3:1000, enligt Hallins tabeller de föreslagna 30 cm² cementrören äro fullt tillräckliga.

Angående den ar förtaget uppkommande jordförbättringen, så har varje särskild ägostrakt ar synemännen med hänsyn till jordens, ar dess naturliga godhet och beskaftenhet beroende, alstringsförmåga äsatts dess värde såväl i dess nuvarande ar vatten besrävade skick som dess blivande värde uti torrlagt skick i enligt med i osten gängse priser. Dessa värden samt skillnaden dem emellan, eller bättnaden, hava införts uti hitörvande värderingslängd, Bil. litt. k, och kostnadsfördelninglängd, Bil. litt. i.

Någon anledning till att indela förtaget uti ardelningar föreligger ej, utan skall kostnaden för torrläggningen såväl som för förvätningen fördelas efter den uppskattade jordförbättringen enligt de uti kostnadsfördelninglängden införda procentalen.

Landsvägsbron vid n: 2+75 är anlagd från grunden efter den 1 Januari 1880, vadan kostnaden för densammas fördjupning åligger väghassan. Då landsvägsbron ej ligger på kustbädd, kan fördjupningen ske så, som ritningen utvisar, medelst en betongränna med 1.2 m² vattenöppning.

Beträffande järnvägstrumman å Borås-Herrljunga järnväg, så ligger dess botten c: 9 dm. för högt för att markess ovan densamma skall kunna torrläggas. För att undgå den dyrbara sänkning ar trumman hava synemännen föreslagit, dels att det öppna kunnadtillloppet bibehålles i sitt nuvarande skick,

dels att järnvägsdikec iönlägges från en sträcka av 5 meter från trumman räknat, så att vatten ej kan rinna i detsamma ned till punkten G, dels att ett nytt avlopp anordnas genom bannvallen vid punkten I, där en intagningsbassin anordnas och i bannvallen inlägges en rörtunnel av 30 cm: cementrör, vilken fortsättes av företaget med en täckt ledning av lika stora rör ned till punkten D. Kostnaden för intagningsbassin och avloppet genom bannvallen åligger järnvägens ägare, då marken ovan trumman även vid järnvägens anläggande var åker eller äng.

Uti företaget skall ingå omläggningen av utfartsvägrumman vid n: 7+4.

Beträffande fisket hänvisas till Fiskeriintendenten Dr. T. Freidenfelts yttrande, Bil. litt. f, med anledning varav synemännen ej kunna bestämma något värde i den skada, som möjligen kan uppstå på fisket, men få synemännen föreskriva, att, om någon intressent det fordrar, på företags bekostnad skall utplanteras kräfter till den myckenhet och på det sätt, som av Fiskeriintendenten förordats.

Beträffande Erik Sälles yttrande uti § 7 av förvärttningsprotokollet på ersättning för minskad naturskönhet, kunna synemännen ej skatta denna till något värde, då, om det överhuvud blir någon alls, minskningen blir ringa och övergående.

Bidrag till rattendomsstolarnes organisation och verksamhet skall enligt 11 Kap. 95 § rattenslagen ej utgivas.

Besvar emot denna förvärttning skola ingivas till Västerbygds rattendomsstol i Vänersborg

^{inom}
 Sextio (60) dagar från denna dag under iakttagande
 av bestämmelserna uti 11 Kap. 85 § rattenlagen.

Upphandlingarna uti §§ 6 och 8 av förrättningsproto-
 kollet hava godtagits genom här nedan intagna
 bestämmelser.

I öfrigt få synemännen jämlikt föreskrifter-
 na uti 10 Kap. 62 § rattenlagen angående ifråga-
 varande torrläggningsföretag bestämma:

1° att dikesträckorna A-B, C-D-E, F-G-H och
 D-G skola nygrävas i full överensstämmelse med
 såväl plankartan, i vilken desammes lägen äro med
 röda linjer indragna, som profilitningarna och gräv-
 ningslistan, vilka angiva dikenas dimensioner;

2° att det skall påbörjas efter det rättsdom-
 stolens beslut i saken vunnit laga kraft och vara
 bragt till slut inom fyra (4) år från samma tid-
 punkt;

3° att kostnaden för såväl nygrävning som
 framtida underhållet i överensstämmelse med hit-
 hörande profilitningar skall av delägarna ge-
 mensamt gäldas efter den mytta var och en för
 sina ägre hämtar av företaget - i enlighet med
 de av synemännen bestämda grunder, vilka fin-
 nas i form av procenttal uti kostnadsfördelnings-
 längden införda;

4° att det skall i offentlig auktion, eller ge-
 nom infordrande av anbud, utbjudas och över-
 lämnas åt den ene av de två minstbjudande, vil-
 ken skall ställa till vederhäftigheten styrt
 borgen för sitt åtagande och med vilken kon-
 trakt skall upprättas i enlighet med bestäm-
 melserna uti detta utlåtande;

5° att dikena skola utvidgas till hälften åt

vardera sidan, utom diket F-G-H, som följer järnvägsbanken, där utvidgningen sker åt vänster;

6° att den uppkastade dikejorden skall läggas till hälften åt vardera sidan och ej närmare dikekant än 1.0 meter och ej i sammanhängande strängar utan med äppringar för tillstötande öppna diken, eller eljest på lämpliga ställen på högst 50 meters inbördes avstånd för ytvattnets fria avlopp; varjämte den skall uppläggas så, att den ej får brantare lutning än 1:1.0 mot dike;

7° att ersättning för mark, som till diket A-B^s utvidgning åtgår, skall utgivas till Erik Sätt i Borgstena Backagård med belopp, som finnes uti ersättningslängden, Bil. litt j. införd;

8° att ersättning för jordupplagsplats skall utgivas till Erik Sätt i Borgstena Backagård med belopp, som efter företagets utförande bestämmes av 2^{ne} ojävige män, som av företagets arbetsstyrelse tillkallas, varvid till grund lägges den areal mark, som toges i anspråk, samt de jordvärden i torrlagt skick, som finnas uti värderings- och ersättningslängderna införde;

9° att, där ras uppstår, stäntarna skola förstärkas medelst stensättning eller påboring med risflätning;

10° att den uti företaget ingående utfartsvägsstrumman skall ombyggas på gemensam bekostnad, men framtida underhållet åligga den eller dem, som detta hittills ålegat;

11° att ombyggnad, eller fördjupning, av landsvägsbron skall av Vedens härads vägstyrelse utföras på vägtecknans bekostnad och skall arbetet utföras så snart som grävningarbetet i diket A-B påbörjats,

12° att beredande av nytt rattenavlopp genom

järnvägsbanken skall bekostas av Borås - Herrljunga järnvägsaktiebolag och utföras samtidigt med att diket D-3 grävs;

13: att nödiga vänsningar skola på föranstaltande av företagets arbetsstyrelse verkställas;

14: att, innan entreprenör får slutlikvid för utfört arbete, detsamma skall godkännas av Statens lantbruksingenjör;

och 15: att förrättningsskostnaden skall av delägarna gemensamt gäldas så, som här ovan sagts, men om av sökanden förskjutas i enlighet med närslutne arvodesprövning.

Borgstena den 9 december 1929.

På Ämbetets vägnar:

Hjalmar Grönvall

Statens lantbruksingenjör

Biträdande gode män:

Sven Persson

Lars Gustafsson

Socken, by och hemman	Registernummer	Littera å kartan	Hemmanstal	Ägofigurs nummer	Delägares namn, hemvist m. m. samt ägobeskrivning.
1	2	3	4	5	6
Borgstena socken					
Borgstena Västergård	6'	B	1/4		Torsten Svensson
				3	äker, dj. torvj.
				4	da da
				5	da da
				6	da da
				7	da da ej torvb.
				8	da da da
				9	da da da
				10	da da da
				11	odlingsmark, da
				12	äker da
				13	oddm. 0.5 torvj. på grus
				14	da m. på grus
				15	da dj. torvj.
				16	da da
				17	äker, dj. torvj.
				18	da da
				19	da da
				20	da m. på grus
				21	da da
				22	da, 0.5 m. torvj. på grus, gruskörd
				23	da m. på grus
				24	da 0.5 m. torvj. på grus, gruskörd
				25	da da da da
				26	da da da
				27	odlingsmark, dj. torvj.
				28	äker, dj. torvj.
				29	da da
				30	da, m. på grus
				31	da, dj. torvj.
					Transport.

A r e a l								Nuvarande värde			Blivande värde			Förbättringsvärde		
Å k e r		Äng och Odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur	
Har	ar	Har	ar	Har	ar	Har	ar	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre
7	8		9		10			11	12		13	14		15	16	
08,-								560	44	80	800	64	-	240	19	20
08,-								370	29	60	800	64	-	430	34	40
05,5								340	18	70	800	44	-	460	25	30
03,5								340	11	90	800	28	-	460	16	10
07,5								340	25	50	780	58	50	440	33	-
07,5								260	19	50	760	57	-	500	37	50
07,-								230	16	10	740	51	80	510	35	70
06,-								230	13	80	780	46	80	550	33	-
	09,-							150	13	50	600	54	-	450	40	50
05,-								160	8	-	740	37	-	580	29	-
	37,-							100	37	-	500	185	-	400	148	-
	06,5							125	8	13	600	39	-	475	30	87
	11,-							50	5	50	550	60	50	500	55	-
	42,-							50	21	-	550	231	-	500	210	-
03,-								670	20	10	800	24	-	130	3	90
15,-								480	72	-	800	120	-	320	48	-
39,-								450	175	50	800	312	-	350	136	50
03,-								870	26	10	1000	30	-	130	3	90
02,-								840	16	80	1000	20	-	160	3	20
15,-								580	87	-	900	135	-	320	48	-
12,-								850	102	-	1000	120	-	150	18	-
16,5								675	111	38	900	148	50	225	37	12
30,-								570	171	-	900	270	-	330	99	-
17,-								650	110	50	900	153	-	250	42	50
	08,-							340	27	20	800	64	-	460	36	80
07,5								340	25	50	800	60	-	460	34	50
07,-								340	23	80	800	56	-	460	32	20
06,-								725	43	50	1000	60	-	275	16	50
07,5								340	25	50	800	60	-	460	34	50
238,5	113,5								1310	91		2653	10		1342	19

Socken, by och hemman	Registreringsnummer	Littera å kartan	Hemmanstal	Ägofigurens nummer	Delägares namn, hemvist m. m. samt ägobeskrivning.
1	2	3	4	5	6
					Trpt.
				32	åker, dj. torvj.
				33	da da
				34	da da
				35	da, m. på grus
				36	da, dj. torvj.
				37	odlingsmark, dj. torvj.
				38	da da
				39	åker, dj. torvj.
				40	odlingsmark, dj. torvj.
					<u>Summa:</u>
Borgstena Backagård	as 4'	Aa	as 1/2		Erik Säll
				41	åker, dj. torvj.
				42	da m. på grus
				43	odlingsmark, dj. torvj.
				44	åker, dj. torvj.
				50	skogsm. o. bete, dj. torvj.
				51	da da
					<u>Summa:</u>
Borgstena Backag.	as 4'	AB	as 1/2		Erik Säll och Eda Kjellgren i Hultafors
				45	åker, dj. torvj.
				46	da da
				47	da da
				48	odlingsmark, dj. torvj.
				49	åker, dj. torvj.
					<u>Summa:</u>
Mossen, ans. från Årlanda Backgärden, m. fl.	1'	C	ans.		Torsten Svensson (=)
				52	odlingsmark, dj. torvj.
				53	da da
					Trpt.

A r e a l								Nuvarande värde			Blivande värde			Förbättringsvärde		
Å k e r		Äng och Odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur	
Har	ar	Har	ar	Har	ar	Har	ar	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre
7	8		9		10		11		12		13	14		15	16	
2 38,5	1 13,5								1310	91		2653	10		1342	19
08,-								430	34	40	800	64	-	370	29	60
06,5								430	27	95	800	52	-	370	24	05
04,-								480	19	20	800	32	-	320	12	80
23,5								800	188	-	1000	235	-	200	47	-
23,-								370	85	10	800	184	-	430	98	90
	40,-							100	40	-	400	160	-	300	120	-
	10,-							100	10	-	400	40	-	300	30	-
10,5								300	31	50	800	84	-	500	52	50
	07,5							100	7	50	400	30	-	300	22	50
3 14,-	1 71,-								1.754	56		3.534	10		1.779	54
13,5								340	45	90	800	108	-	460	62	10
04,-								860	34	40	1100	44	-	240	9	60
	13,-							100	13	-	400	52	-	300	39	-
15,-								360	54	-	800	120	-	440	66	-
			08,5					75	6	38	150	12	75	75	6	37
			39,-					75	29	25	150	58	50	75	29	25
32,5	13,-		47,5						182	93		395	25		212	32
06,5								450	29	25	800	52	-	350	22	75
06,-								340	20	40	800	48	-	460	27	60
13,-								340	44	20	800	104	-	460	59	80
	07,-							100	7	-	400	28	-	300	21	-
11,-								370	40	70	800	88	-	430	47	30
36,5	07,-								141	55		320	-		178	45
	66,-															
	66,-							50	33	-	300	198	-	250	165	-
	13,-							280	36	40	800	104	-	520	67	60
	79,-								69	40		302	-		232	60

Socken, by och hemman	Registernummer	Littera & kartan	Hemmanstal	Ägofigurans nummer	Delägares namn, hemvist m. m. samt ägobeskrivning.
1	2	3	4	5	6
					Trpt.
				54	odlingsmark, dj. torvj.
				55	da da ej torv
				56	da da da
				57	da da da
				58	åker, dj. torvj.
				59	da da
				60	da da
				61	da da
				62	da da
				63	da da
				64	da da
				65	da da
				66	da da
				67	da da
				68	da da
				69	da da
				70	da da
				71	da da
				72	da da
				73	da da
				74	da da
				75	da da
				76	da da
				77	da da
				78	da da
				79	da da
					<u>Summa:</u>
					<u>Impedimenter:</u>
				80	högl. mark
				81	jämnvägsbank
					Trpt.

[illegible]

1	2	3	4	5	6
1	2	3	4	5	6
					Tept.
				82	dike
				83	Nasse-källa
				84	landvinning
				85	dike
				86	dike
					Summa:
					<u>Sammandrag:</u>
<u>Borgstena socken</u>					
Borgstena Västergården	6'	B	1/4	1-40	Torsten Srensson
Da Backagård	av 4'	Aa	av 1/2	4-44, 50, 51	Erik Säll
Da Backagård	av 4'	Ab	av 1/2	45-49	Erik Säll och Edla Hjellgren i Hattafors
Mossen ans. från Or -					
Landa Borggården m.fl.	1'	C	ans.	52-79	Torsten Srensson (=)
					Summa:

A r e a l								Nuvarande värde			Blivande värde			Förbättringsvärde		
Å k e r		Äng och Odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur	
Har	ar	Har	ar	Har	ar	Har	ar	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre
7		8		9		10		11		12		13		14		16
						144,5										
						12,-										
						3 21,-										
						20,-										
						02,-										
						08,-										
						4 07,5										
3 14.-		1 71.-							1.754	56		3.534	10		1.779	54
32,5		13,-		47,5					182	93		395	25		212	32
36,5	.	07,-							141	55		320	-		178	45
237-		1 24,5							1.375	85		2.534	20		1.158	35
6 20.-		3 15,5		47,5					3.454	89		6.783	55		3.328	66
Boropstena den 9 december 1929. På Ämbetets vägnar: <i>Gösta Carlsson</i> Statens landbruksingenjör Biträdande gode män: <i>Sven Persson Lars Gustafsson</i>																

Kostnadsförslag

Dypris = 6 - kr.

Läge på nummer	Längd i meter	Arbete och jordmån	antal	ä Kr.	Kostnad		Summa	
					Kr	ör	Kr	ör
1	2	3	4	5	6		7	
		<u>Dikessträckan A-B:</u>						
1+40-3+20	180	grävning i sten & grus, ngt spetsen km.	80	3.50	280	-		
		sprängning i berg, skörigt "	20	15.-	300	-		
		grävning i stenb. grus "	125	2.-	250	-		
		do i torvjord med rötter "	40	0.50	20	-	850	-
		Tillägges för oförutsedda fall, arbetets tillsyn, m.m. ca 15% av förslående					137	96
		Jordsättning, enl. längden					7	04
		<u>Summa Kronor:</u>					995	00
		<u>Dikessträckan C-D-E:</u>						
4-32-7	332	grävning i torvjord km.	425	0.50	212	50		
		do i grus "	50	1.50	75	-		
7-9+75	275	do i torvjord "	250	0.50	125	-		
		do i grus "	150	2.00	300	-	712	50
7+4		utfartsvägrumma att sänka, enl. ritning			200	-		
		tillfällig tidobro av trä			75	-	275	-
		<u>Kronor</u>					987	50
		Tillägges för oförutsedda fall, m.m. ca 10% av försl.					97	50
		<u>Summa Kronor:</u>					1.085	-
		<u>Dikessträckan F-G-H:</u>						
10+50-11+37	132	grävning i torvjord km.	200	0.50	100	-		
		do i grus "	120	1.75	210	-	310	-
		Tillägges för oförutsedda fall, m.m., ca 11% av försl.					35	-
		<u>Summa Kronor:</u>					345	-

1	2	3	4	5	6	7
		<u>Dikessträckan D-G:</u>				
9+28-10+50	38	grävning för täckt ledning i torvjord, ngt. grus l.m.	38	0.50	19 -	
		rörens läggning i grus och diket återfyllning l.m.	38	0.75	28 50	
		cementrör, 30 cm $\varnothing$ inre diameter, fraktkostnad inb. st.	55	4	220 -	
9+28		1 st. öga av sten i cementbrak			30 -	297 50
		Tilläggs för oförutsedda fall m. m., C $\approx$ 10% av först.				32 50
		<u>Summa kronor:</u>				<u>330</u> <u>230 -</u>
		<u>Sammandrag:</u>				
		Dikessträckan A-B:				995 -
		Ja C-D-E:				1 085 -
		Ja F-G-H:				345 -
		Ja D-G				330 -
		<u>Summa kronor</u>				<u>2 755 -</u>
		Halmstad i november 1929				
		Hjalmar Grönvall				
		Statens lantbruksingenjör				
		<u>Jordersättningslängd:</u>				Bil. litt. j
		Bargstena Backag, Erik Säll:				
		ar 0.34 8.-			2 72	
		" 0.12 4.-			0 48	
		" 1.92 2.-			3 84	7 04
		Halmstad i November 1929				
		Hjalmar Grönvall				
		Statens lantbruksingenjör				

Bil. litt. i

Kostnadsfördelningskänsl

Herrnans och länsheters namn	Littera i kartan	Register nr.	Ägare
<u>Bargstena socken</u>			
Bargstena Västergr.	B	6'	Torsten Srensson
Bargstena Backag.	Aa	av 4'	Erik Säll
Bargstena Backag.	Ab	av 4'	Erik Säll
Mossen, lög., ans. } fr. Ölanda Bosg. m. ff.	C	1'	Torsten Srensson
			<u>Summa:</u>

Grävningsslista

Läge	Längd	Spår	Botten bredd	Dag- bredd	Sida- lutning	Anmärkningar
	Neten					
1	2	3	4	5	6	7
						8
		Dikessträckan A-B:				
1+40		1.30	0.5	3.75	1:1.25	
1+55	15	1.50	"	4.25	"	Djup. vid 1+60 ligger 8.00 m. över jämförelseplanet
1+80	25	1.70	"	4.75	"	
2	20	2.00	"	5.50	"	
2+40	40	1.90	"	5.25	"	
2+50	10	2.30	"	6.25	"	
2+75	25	1.50	"	4.25	"	
3	25	1.30	"	3.75	"	
3+20	20	1.20	"	3.50	"	
		Dikessträckan C-D-E:				
4-32			0.5		1:1.0	
4-20	12	1.25	"	3.00	"	
4	20	1.30	"	3.10	"	
4+50	50	1.45	"	3.40	"	
5	50	1.65	"	3.80	"	
5+50	50	1.40	"	3.30	"	
6	50	1.50	"	3.50	"	
6+50	50	1.10	"	2.70	"	
6+90	40	1.25	"	3.00	"	
7	10	1.80	"	4.10	"	
7+50	50	1.70	"	3.90	"	
8	50	1.60	"	3.70	"	
8+50	50	1.60	"	3.70	"	
9	50	1.55	"	3.60	"	
9+28	28	1.70	"	3.90	"	
9+50	22	1.45	"	3.40	"	
9+75	25	1.15	"	2.80	"	

Avskrift

Avskrift.

P

1-0480

Ornam. Kung. Maj:ts Märige brev
den 14 Oktober 1932 fastställt till efter-
rättelse vid arbetets utförande.

Stockholm den 8 November 1932

Till Kung. Lantbruksstyrelsens vägnar:

Albert Smith
Lidimans

ex officio
Hj. Emanuel

Handlingar,
angående sänkning av
"Nosse - källa",

DIARIE Nr 32525
K. LANTBRUKSSTYRELSEN
19 DEC. 1932

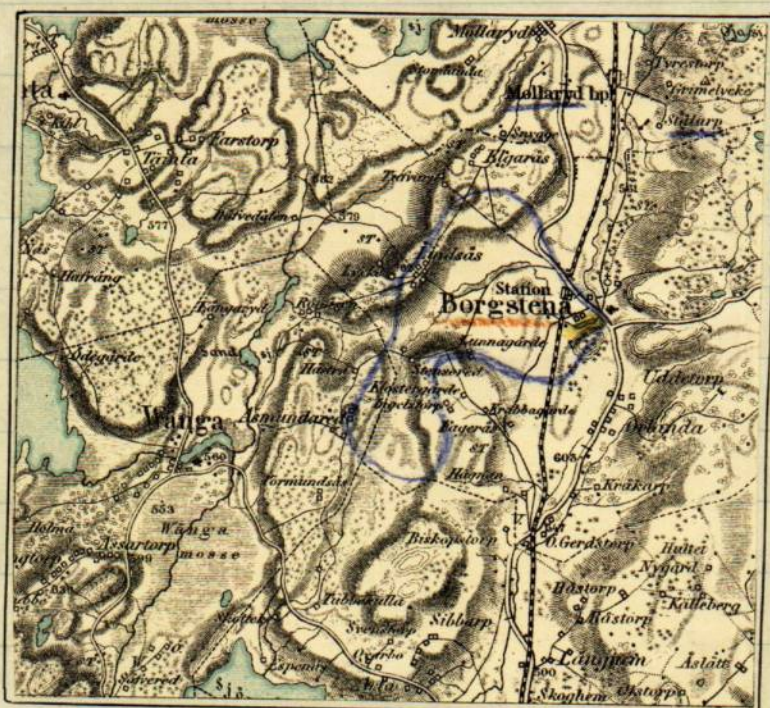
i och för torläggning av mark till
Borgstena Västergård, Borgstena Backa-
gård och lägenheten Massen, nti

Borgstena socken, Vedens härad och

Norsborgs län;

upprättade för sökande av statsbidrag och län
år 1931

Översiktskarta

Skala = 1:100.000

Med anledning därav att intressenterna uti det företag, som avser anläggning av mark till Borgstena Västergård, Borgstena Backagård och lägenheten Mossen uti Borgstena socken, Vedens härad och Ålvsborgs län, önska komma i äntande av statsbidrag ur statens avdikningsanslag och län ur statens avdikningslänefond till företagets befrämjande, får undertecknad, Statens lantbruksingenjör, efter under år 1929 handlagd syn enligt vattenlagen avgiva följande, av plan- och profilritningar samt andra handlingar åtföljde, förslag och

Betänkande:

a) avdikningsområdets beskaffenhet m.m.:

Företaget är beläget c:a 0.5 km sydost om Borgstena järnvägsstation i Barås - Herrljunga järnväg.

Området, som skall anlås, består dels av åker dels av odlingsmark, som genom för högt vattenstånd uti "Masse-källa" är i hög grad vattensjuk.

Jordmännen består i allmänhet av djupa torvjord av god beskaffenhet.

Enligt Västabygdens vattendomsrätts dom av den 19 augusti 1930 har företaget indelats uti 2de avdelningar och sökes här statsbidrag och län endast till avdelning II

4.
I tabellen, Bil I, har utförts ett sammandrag av Beskrivnings och värderingslängden samt av kostnadsfördelningslängden, upprättade vid laga synföretningen och jämförda med vattendomstolens, ovan nämnda dom, varjämte här uträknats de statsbidrag och länebelopp, som enligt gällande bestämmelser kunna påräknas av resp. sökande.

Statsbidrag sökes till företaget avd. II, men lån endast av Torsten Svensson för Bergstena Västergård och Mossen.

b) Vattensamlingsområdet, avdikningen, m. m.:

Redogörelse för vattensamlingsområde och bestämmelser för trörläggningsarbetenas utförande, m. m., återfinnas dels uti synemännens utlåtande, se laga synhandlingarne, Bil VI, samt uti Västerbyggs vattendomstols dom av den 19 augusti 1930, Bil IV.

c) Laga hinder kan ej föreligga emot arbetets utförande, då emot nämnda dom med anledning av underställning vad ej erlagts, varom deris återfinnes i Bil V.

d) Arbetsplan:

Arbetet kan slutföras på två år.

e) Med statsmedel understött företag finnas vid Molla

f) Jordförbättringens värde inom avd. II utgör 2.558,19 kronor och den beräknade kostnaden för trörläggningsarbetenas utförande belöper sig till 1.385,- kronor, var till kommer förtätningskostnader med 269,67 kronor, eller tillsammans 1.654,67 kronor.

Den relativa kostnaden utgör 0,71 kronor. Enligt gällande bestämmelser kunna till företaget påräknas 659,39 kronor i statsbidrag.

och 827.64 kronor i län.

g) detta betänkande åtföljande handlingar, m. m.
utgäres av:

1: ett band handlingar, innehållande förutom
detta betänkande:

- a) en vidhäftad översiktskarta;
- b) tabell, Bil I;
- c) beräkningsförslag, Bil II;
- d) arvodesräkning, Bil III;
- e) protokoll och dom av Västerbygdens val-
tendomstol, Bil IV;
- f) lagakraftberis, Bil V;
- g) vidimerad avskrift av samtliga laga sym-
handlingar, Bil VI;

2: Ritningar 1 blad

Förord: Då frihetagets utförande är till stor nytta
för förbättring och utvidgning av sökandenas
jordbruk, får jag i underdänighet hemställa

att största möjliga statsbidrag
ur statens ardlämningsanslag
och största möjliga län ur
statens ardlämningslännefond
må beviljas till förläggning
av mark till Borgstena by
och lägenheten Mossen, uti
Borgstena socken, Vedens härad
och Munsbo län.

Halmstad i februari 1931

Hjalmar Grönvall

socken by och hemman	Ägarens Namn	Mantal	Registern.	Ägarens namn, m. m.	Ägarens Namn	Åker	
						Har	ar
Borgstena socken							
Borgstena Västerg.	B	1/4	6'	Torsten Svensson	24-40	1	67,5
Borgstena Backag.	Aaib	1/2	4'	Erik Säll	41-49,50,51	0	69-
Mossen, ars från	C	läg	1'	Torsten Svensson	52-79	2	37
Åkanda Bosq. m.fl.				Summa:		4	23,5

$\times$ av kostnaden

Kostnadsförslag.

A: Vattenavledning och dikning:
 enl. synföreläggningens kostnadsförslag,
 jämfört med Västerbygds rättsdomstols dom
 avd. II kr. 1.385.-

B: Föreläggningskostnader:
 för synföreläggningen; belöpande
 i avd. II kr. 172,06
 för betänkandet, m. m. " 97,61 269,67
La Honor: 1.654,67

Halmstad i februari 1931

Hjalmar Grönvall
 Statens lantbruksingenjör

Anmärkning.

I sin arbetsplanens fastställande har kostnaden för
 förtagets beräkning till 1.654 kronor 67 öre, varav i länsstyrelse-
 andens andel 1.320 kronor 97 öre.

Stadsledamöden den 8 November 1932

På Kommun. Lantbruksstyrelsens vägnar:

~~Rådman~~ Albert Smith
 Lidimans

ex officio
 Hjalmar Grönvall

Bil. III

Skodesräkning.

Betänkandet 3 sid à 3 kr —	kr. 9.—
Tabeller	" 3.40
2 st. översiktskartor à 4 kr	" 8.—
Avskrift av alla handlingar 53 sid à 55 öre	" 29.15
Kopia av plankartan	" 20.93
De " profil i sket. à vär	" 12.98
Inbindning	" 3.—
Uppsättande av ansökringar	" 9.—
Kom.-avr. + stämpel à laga kraftbevis	" 2.15
Summa Kronor: 97.61	

Klander talan kan föras inför Vedens Håradsrätt inom tre (3) månader à dato.

Bet. gen. pf., som kvitteras

Halmstad den 23 mars 1931

Ljaimar Grönwall

Bil IV

Protokoll inför Vätterbygdens
vattendomstol i mål angäen-
de underställning av utlät-
ande, som den 9 december 1929
meddelats vid en av lant-
bruksingenjören Hjalmar
Grönvall med biträde av
gode män handlagd syn-
föreläggning rörande sänk-
ning av sjön Nosse-källa
för torrläggning av mark till-
hörande Bergstena Västergård
och Bergstena Backagård samt
den från Orlanda Backgården
m. fl. hemman avsondrade lä-
genheten Nossen, allt i Bergste-
na socken, Vedens härad, Ålvsborgs
län; hållet vid sammanträde i
Bois dommars tingshus i Bois
den 19 augusti 1930.

Närvarande: Undertecknad, av vattenrättsdomstolen för-
ordnad att i särskilde vattenrättsdomarens
ställe ägna erforderlig handläggning åt
målet,

vattenrättsingenjörerna Arthur Asplund
och C. B. Carlsson samt vattenrättsnämde-
männen Alb. Johansson i Fagerhult, Hindås,
och Karl Eklof i Timme.

Vid protokollet: vattenrättsmannensen
Olof Svensson

Då vattendomstolen är utsatt tid och plats samman-

trädde, inställde sig sökanden Torsten Svensson och andre delägarna i företaget Erik Säll, båda personligen, den förra åtföljd och biträdd av sin fader C. A. Svensson i Bergstena.

På fråga, vad Torsten Svensson och Säll hade att i målet andraga, hemställde Svensson, att utlåtandet måtte fastställas, varemot Säll yttrade, att han icke hade nytta utan snarare olägenhet av torrläggningen ovanför järnvägen.

Prisande dikesträcken F - G - H uppger C. A. Svensson på given anledning: Nuvarande järnvägsdiktet ligger i Torsten Svenssons, icke i järnvägens mark. Med det i utlåtandet förekommande uttrycket, att diket skulle utvidgas "åt vänster" avses en utvidgning i riktning från järnvägen, alltså åt väster. Den närmast järnvägen belägna dikesslätten överginge icke omedelbart uppåt i järnvägsslätten utan finnes i hela ifrågasatt dikesträcka mellan de båda nämnda slätterna en icke fullt en meter bred plan.

Beträffande landsvägsbron och grunden under densamma förmäldes Säll, därom tillfrågad: Bron var uppförd av bilad och tuktad granit i jämna skift med goda förband. Densamma vilade på stora grova stenhällar. Bottnen under bron bestod av grovt grus och sten till omkring en meters djup, varefter vidtog fin, ganska tätt packad sand.

C. A. Svensson uppger: Bron hade ombyggts 1898 i samband med omläggning av vägen därinvid. C. A. Svensson, som haft väg- och brobyggnadsarbetet på entreprenad, hade i sin tur anställt en underentreprenör för det senare. Samtidigt med att bron ombyggdes hade varit fråga om ett torrläggningsföretag i Bergstena Västergård och dåvarande ägaren av detta hemman hade då velat be-

gagna tillfället till att få avloppet under bron sänkt. Emellertid hade denna sänkning av olika skäl icke kommit till stånd. E. S. Svensson hade bland annat hört sin underentreprenör på tal om nyssnämnda sänkning av avloppet yttre, att bottnen vore för lös.

Därför förklarade E. S. Svensson, att han under sommaren nästlidet är verkställt borrhinar invid bron, dock endast till ungefär en meters djup, utan att påträffa lös botten.

Torsten Svensson yttrade, att även genom lantbrukseingenjören Grönwall's försorg företagits dylika borrhinar men ej heller då till större djup än en meter.

Då Torsten Svensson och Läll förklarade sig icke ha vidare att anföra, höll vattendomstolen enskild överläggning i målet.

Därvid tillkännagav dels domstolens ordförande, att, enligt vad Grönwall vid samtal i telefon uppgivit, synmännena ansett, att diket F-G-H skulle utvidgas åt väster, och dels vattenrättsingenjören Carlsson, att i synmännens kostnadsförslag förekomme en felsummering i fråga om dikessträckan D-G, i det att den sammanlagda beräknade kostnaden för denna dikessträcka angivits till 230 i stället för, vid riktig summering, 330 kronor.

Sedan Torsten Svensson, E. S. Svensson och Läll ingår förklarats, upplästes för dem följande, vid den enskilda överläggningen beslutade

Dom.

Synmännena hava i sitt utlåtande föreskrivit, att diket F-G-H, som följer järnvägen, skall utvidgas åt väster. I målet är upplyst, att med berörda föreskrift avsetts dikets utvidgande åt väster, och skall vad sålunda avsetts lända till efterrättelse vid arbetets utförande.

Till förekommande av släntras i nämnda dike skola omedelbart efter dikets uppgrävande dess sidor å sträckor, där jorden består av sten och grus, beströs med matjord, varpå insäming av gräsfrö skall verkställas å båda dikesslänterna i deras helhet. Kostnaden härför får antagas komma att uppgå till 25 kronor.

Vattendomsstolen finner den av synemännen föreslagna anordning för sänkning av avloppet under landsvägsbron å sträckan A-B icke vara betryggande för brons bestånd och förordnar, att sänkningen i stället skall utföras sålunda, att ett omvänt valv av granitsten i cementbruk anordnas under bron, på sätt framgår av med grönt bläck å ritningsbladet 2 utmärkt ändring.

Synemännen hava bestämt, att, om någon intressent det fordrar, på företags bekrnad skola utplanteras kräfter till den myckenhet och på det sätt, som av fiskerintendenten T. Freidenfelt i afgivet yttrande förordats. Vattendomsstolen stadgar, att sådan skyldighet skall åvila företaget oberoende av yrkande och utplanteringen verkställas å tid, som i yttrandet angives. Kostnaden skattas till 100 kronor.

Vattendomsstolen har vid granskning av handlingarna funnit, att mellan området ovanför punkten 6+50 bestående av ågofiguerna 3-23, och området nedan samma punkt, utgörande återstoden av samfälligheten, förefinnes väsentlig olikhet i fallförhållanden, att kostnaden för hela samfällighetens torrläggning, 2880 kronor, i förhållande till bätnaden, 3328 kronor 66 öre, uppgår till 87 öre för förbättringskrona, att däremot kostnaden för torrläggning av allenast området nedan sagda punkt, beräknad till 1385 kronor, i förhållande till bätnadsvärdet för samma område, 2319 kronor 59 öre, utgör blott 60 öre för förbättringskrona, samt att sålunda kostnaden i förhållande till bätnadsvärdet för torrläggning av sistnämnda område skulle bliva mindre, därest näm-

liggande område ej ingått i samfälligheten. På grund härav skall, enligt 7 kap. 24 § vattenlagen, för sådan jämkning, som i detta lagrumm omförmäles, den till samfälligheten hörande marken hänfñas till skilda ardelningar på det sätt, att området övan punkten 6+50 bildar en ardelning (nedan benämnd ardelning I) och samfälligheten i öfrigt en ardelning (nedan kallad ardelning II).

Jämlikt bestämmelse i sagda lagrumm må i ardelning II icke anses belöpa större andel i kostnaden för företaget än som svarar mot förhållandet mellan den beräknade kostnaden för torrläggning allenast av till ardelningen hörande mark, å ena, samt den beräknade kostnaden för samfällighetens torrläggning å andra sidan. Då i enlighet med vad förut nämnts förstnämnda kostnad utgör 1.385 kronor och sistnämnda kostnad 2.880 kronor, skall ardelning II anses taga del i kostnaden för företaget med allenast 48,09 procent. Å ardelning I skall sålunda anses belöpa 51,91 procent.

Marken inom ardelning I tillhör helt $\frac{1}{4}$ mantal Borgstena Västergård 6'. Inom ardelning II belöper av förbättringsvärdet, tillhopa för denna ardelning 2.319 kronor 59 öre, 770 kronor 47 öre å nämnda fastighet, 390 kronor 77 öre å Borgstena Backagård och 1.158 kronor 35 öre å lägenheten Mossen. De 48,09 procent av kostnaden för företaget, som anses komma å ardelning II, skola efter dessa förbättringsvärden fördelas sålunda, att 15,97 procent beräknas falla å Borgstena Västergård, 8,10 procent å Borgstena Backagård och återstående 24,02 procent å Mossen. Av den sammanlagda kostnaden för båda ardelningarnas torrläggning skall alltså gäldas 67,88 procent av Borgstena Västergård, 8,10 procent av Borgstena Backagård och 24,02 procent av Mossen.

Beträffande underhållsskyldighetens fördelning skola gälla enahanda grunder, som här övan äro stadga-

de för deltagande i kostnaden för förtagets utförande, och skola förrättningskostnaderna fördelas enligt 10 kap. 80 § första stycket rättslagen.

Som vattendomsstolen inte utöver vad nu nämnts funnit skäl till erinran mot synemännens utlåtande i de delar, som till följd av underställning varit föremål för vattendomsstolens bedömande, varden utlåtandet av vattendomsstolen fastställt med det förtydligande och de ändringar, som ovan angivits.

Genom vattendomsstolens försorg skola i den till utlåtandet hörande kostnadsfördelningslängdens tre sista kolonner med grönt bleck verkställas av denna dom förändrade rättelser.

Talan mot denna dom fullföljes efter vad, som skall anmälas hos vattenrättsdomaren eller vattenrättssekreteraren sist på fjortonde dagen härfter eller således sist tisdagen den 2 september 1930

Som ovan.

På vattendomsstolens vägnar:

Hans Kunnande

Lösenstämpel 3:-

Bevillningsstämpel 3:50

Summa: Sex kronor 50 öre

Bil. V

Emot förstående dom har vad inom fristens tid icke blivit anmält; bezeugar

Vänersborg den 4 november 1930

Albert Brycker

Lösenstämpel 0:50

Bevillningsstämpel —

Summa 0:50 kronor

Förstående 15 sidor avskrift
viddimeras

ex officio

(Sj. Brannvall)

Halmstad den 21 December 1932.

Kaptenen m m.

Herr Albert Smith
Sthlm

Kroon!

Jag sände till K. Lantbruksstyrelsens härnadsagen
handlingen och ritningen till företaget "Vasse-Kärr", men
fann just nu att laga synskadningarna ej kunde
med, därför jag har närslutet den.

Vänligen
Hj. Grönwall

Föteckning över länesökandena inom tarrläggrings-
förskaget angående sänkning av "Nasse-källa", tillhörande Borg-
stena Västergård, Borgstena Backagård och lägenheten Nassen,
uti Borgstena socken, Vedens härad och Årbobergs län.

Borgstena Västerg. B. 6' Torsten Svensson
Nassen, ars. fr. Olunda } C. 1' Danne
Backgården m. fl.

4

Godkänt. 29/12 1932 $\frac{235}{32}$

Beskr om anläggning av det företag, som arser
Sänkning av Nasse-bädd för torrläggning av mark
till Borgstena Lägergård, Barkagård, m.fl., i Borgstena
Säcken av Årnsborgs land.

32526

Plan fastställt den 14 oktober 1932.

Statsbidrag = 650 kronor;

(Lön = 830 kronor;)

Fastställt vid till den 1 september 1934;

Kontrakt ännu ej antaget.

Anläggningen verkställs av 1ste Assistenten Eric
Arasenius den 5 december 1932.

Arbetet hafvens därvid vara utfört i öfverens-
stämmelse med fastställt förslag, varför
öfverensstämmelse förordas till godkännande.

Katnästas den 17 december 1932

Wjalmar Craumer

Statens lantbruksingenjör.

Stämpel = En (1) krona.